

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων – επίκαιρα ζητήματα

ιδίως μετά τον ν. 4548/2018

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων στην Ελλάδα, Τραπεζική χρηματοδότηση, Εναλλακτική χρηματοδότηση και ίδια συμμετοχή. Νομική, Χρηματοοικονομική και φορολογική προσέγγιση.

Θεσσαλονίκη 8.11.2019

Ε.Βασιλακάκης και Συνεργάτες Εταιρεία Δικηγόρων
Ελευθερία Χριστιανοπούλου, δικηγόρος, Δ.Ν., D.E.A.

Τραπεζική χρηματοδότηση επιχειρήσεων: Πίστωση με ανοικτό (αλληλόχρεο) λογαριασμό.

- Η συνηθέστερη στην πράξη μορφή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, ιδίως για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.
- Δανεισμός για κεφάλαιο κίνησης (working capital).
- Συνήθως με αυξημένο κόστος χρηματοδότησης.
- Συνήθως για αόριστο χρόνο.

Περιοδικό κλείσιμο του λογαριασμού

- *Ο τόκος λογίζεται και είναι πληρωτέος κάθε ημερολογιακό εξάμηνο και ειδικότερα την και την κάθε έτους, που συμφωνούνται ως ημερομηνίες περιοδικού κλεισίματος του λογαριασμού κατά το άρθρο 112 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα. Ο πιστούχος οφείλει να καταβάλλει κατά τις ημερομηνίες αυτές τον τόκο χωρίς οποιαδήποτε ειδοποίηση ή όχληση. Αν ο τόκος δεν καταβληθεί εμπροθέσμως, φέρεται σε χρέωση του λογαριασμού της πίστωσης, χωρίς οποιαδήποτε ειδοποίηση του πιστούχου, και εφεξής οφείλεται επ' αυτού τόκος.*

Αναστολή της πίστωσης

«Η τράπεζα δικαιούται να αναστέλλει τη χρήση της πίστωσης.»

Οριστικό κλείσιμο της πίστωσης

- Κλείνουν οριστικά οι λογαριασμοί που τηρούνταν σε εκτέλεση της σύμβασης πίστωσης
- Εφεξής τηρούνται λογαριασμοί οριστικής καθυστέρησης
- Το κατάλοιπο είναι αμέσως απαιτητό και οφείλονται επ' αυτού τόκοι υπερημερίας.
- (συνήθως επιδίδεται εξώδικη δήλωση)

Δάνειο

Δάνειο (διμερές) $\neq$ Ομολογιακό δάνειο (ν. 4548/2018)

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

(του Ν. 4548/2018)

Ομολογιακό είναι το δάνειο που εκδίδεται από **ανώνυμη εταιρία**.

«βαρύ» δάνειο»: Δύσκολη διαδικασία έκδοσης και κάλυψης

«φτηνό» δάνειο:

- ο Εξαίρεση από την εισφορά του Ν 128/1975

- ο Μικρή η επιβάρυνση για τη λήψη των εξασφαλίσεων του

Το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου συμφωνείται ελεύθερα.

Ομολογίες

Το ομολογιακό δάνειο διαιρείται σε ομολογίες (άρθρο 59 παρ. 1 ν. 4548/2018).

Για κάθε ομολογία, υπάρχει δικαίωμα προς απόληψη τόκου.

παράδειγμα

Κοινό ομολογιακό δάνειο κεφαλαίου 1.000.000 ευρώ, διαιρούμενο σε 1.000.000 ομολογίες, η καθεμία αξίας 1 ευρώ

Ομολογιούχος 1=300.000 ομολογίες

Ομολογιούχος 2=250.000 ομολογίες

Ομολογιούχος 3=450.000 ομολογίες

Οι ομολογίες μεταβιβάζονται ελεύθερα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στους όρους του ομολογιακού δανείου.

Ο νέος ομολογιούχος δεσμεύεται από τους όρους του ομολογιακού δανείου.

Αρμόδιο εταιρικό όργανο

- Το Διοικητικό Συμβούλιο, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό ή αν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο
- Βλ. ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες
- Βλ. ομολογιακό δάνειο με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

Ο Εκπρόσωπος των Ομολογιούχων

(άρθρο 64 ν. 4548/2018)

Διορίζεται σε κάθε περίπτωση οργάνωσης των Ομολογιούχων σε ομάδα.

Μπορεί να είναι μόνο πιστωτικό ίδρυμα ή εταιρία συνδεδεμένη με πιστωτικό ίδρυμα ή επιχείρηση επενδύσεων κλπ.

Λαμβάνει αμοιβή για τις υπηρεσίες του.

Είναι ο εκ του νόμου αντιπρόσωπος των Ομολογιούχων έναντι του Εκδότη και των τρίτων (άρθρο 65 ν. 4548/2018).

Οι εξασφαλίσεις του δανείου εγγράφονται επ' ονόματί του.

Ομολογιακό Δάνειο

- Που εκδίδεται σε Σειρές
- Με Επιμέρους Εκδόσεις
- Με δικαίωμα επαναδιάθεσης

Ειδικοί όροι

- Ότι αντί καταβολής τόκου θα αποδίδονται στους ομολογιούχους άλλες ομολογίες (PIK bonds).
- Ότι οι ομολογιούχοι δανειστές θα ικανοποιούνται ύστερα από τους υπόλοιπους πιστωτές της εκδότριας ή ύστερα από ορισμένη κατηγορία πιστωτών (subordination).
- Ότι το ομολογιακό δάνειο δεν έχει ρητή λήξη, οπότε η εκδότρια το εξοφλεί κατά τον χρόνο της επιλογής της (perpetual bonds).
- Ότι η υποχρέωση καταβολής τόκου ή επιστροφής του κεφαλαίου τελεί υπό αίρεση. Αν πχ προκύψει μία φυσική καταστροφή που δεν καλύπτεται από την ασφαλιστική αγορά (catastrophe bonds).

Ομολογιακό δάνειο με μετατρέψιμες ομολογίες

- Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές
- Στους όρους του δανείου προβλέπονται
 - ο χρόνος και τρόπος άσκησης του δικαιώματος μετατροπής
 - ο η τιμή ή ο λόγος μετατροπής ή το εύρος της και ενδεχομένως μηχανισμοί αναπροσαρμογής τους
- Απαγορεύεται χορήγηση μετοχών ονομαστικής αξίας ανώτερης της τιμής έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών
- Είναι δυνατό να προβλέπεται στους όρους, σε σχέση με τις μετατρέψιμες ομολογίες, ότι είναι δυνατή η κεφαλαιοποίηση και των δεδουλευμένων τόκων
- Ζητήματα δημοσιότητας (Γ.Ε.ΜΗ.)
- Με τη μετατροπή των ομολογιών επέρχεται ΑΜΚ. Κατά τη μετατροπή δεν ισχύουν οι διατάξεις για το δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων.

Ομολογιακό δάνειο με ανταλλάξιμες ομολογίες

- Οι ομολογιούχοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την εξόφληση των ομολογιών τους όχι με μετρητά, αλλά με μεταβίβαση σε αυτούς
 - ο άλλων ομολογιών ή
 - ο μετοχών ή
 - ο άλλων τίτλωντης εκδότριας ή άλλων εκδοτών.
- Οι τίτλοι που σχεδιάζεται να ανταλλαγούν μπορεί εξ αρχής να βαρύνονται με ενέχυρο υπέρ των ομολογιούχων.
- Μπορεί η ανταλλαγή να είναι
 - ο υποχρεωτική ή
 - ο να εξαρτάται από όρους ή
 - ο να προβλέπεται ότι η ανταλλαγή προϋποθέτει σχετική δήλωση της εκδότριας προς τους ομολογιούχους.

Ομολογίες με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη

- «κερδοφόρες ομολογίες»

Ομολογιακό δάνειο με το οποίο χορηγείται στους ομολογιούχους δικαίωμα προς λήψη, πέραν ή αντί του τόκου, ορισμένου ποσοστού επί των κερδών, πριν ή μετά την απόληψη του κατά το άρθρο 161 ελάχιστου μερίσματος είτε προς λήψη άλλης παροχής που εξαρτάται από τα αποτελέσματα της εταιρείας.

Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

(άρθρο 76 ν. 4548/2018)

- Εκδίδονται από την εταιρεία ως αντάλλαγμα για την **παροχή ορισμένων αντικειμένων σε είδος** εκ μέρους μετόχων ή τρίτων
- Κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρείας
- Για την έκδοσή τους απαιτείται καταστατική πρόβλεψη
- Με απόφαση ΓΣ με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία
- Κατόπιν έκθεσης αποτίμησης

Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

(άρθρο 76 ν. 4548/2018)

- Δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη, με τους όρους που προβλέπονται στο καταστατικό
- Δεν έχουν ονομαστική αξία, δεν εκπροσωπούν τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου
- Οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων δεν αποκτούν την ιδιότητα του μετόχου
- Δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας ούτε στο προϊόν εκκαθάρισης της περιουσίας της
- Εξαγοράζονται, με τους όρους που αναφέρονται στο καταστατικό

Σας ευχαριστώ